

LEDER

Dagbladet Grunnlagt 1869 av Hagbard Emanuel Berner
«Uavhengig og riksdekkende venstreorgan for
frisinn og framskrittssvennlig politikk i
nasjonalt, sosialt og økonomisk henseende.»

ANSVARLIG REDAKTØR /
ADMINISTRERENDE DIREKTØR:
John Arne Markussen
jam@dagbladet.no

Dugnad i Europa

Det har historisk ofte vært kriser som har brakt EU-samarbeidet videre. Nå utfordrer strømmen av flyktninger solidariteten, idet medlemslandene prøver å legge skyld og byrder på hverandre. «Vår union er ikke i en god tilstand; det

*Norge må være med
i en europeisk dugnad*

mangler både Europa og union i vår union», sa presidenten i EU-kommisjonen, Jean-Claude Juncker, i sin første tale om unionens tilstand i Europaparlamentet i går.

Han formante de folkevalgte til å minnes Europas historie, hvor millioner har vært på flukt inn-til nylig. EU må hegne om retten til asyl, sa han.

Juncker foreslo å fordele 120 000 flyktninger, som nå er i Hellas, Ungarn og Italia, mellom medlemslandene, i tillegg til de 40 000 man vedtok å fordele i mai. Det skal skje etter en bindende fordelingsnøkkel i løpet av to år. Denne fordelingsnøkkel skal EU-kommisjonen ha rett til å ta i bruk ved framtidige kriser. Land som ikke er i stand til å delta må betale med 0,002 prosent av brutto nasjonalprodukt. EU-kommisjonen regner med å ha alle land om bord og få dette vedtatt av justis- og innenriksministrene allerede mandag 14. september. Men i Øst-Europa er det sterk motstand mot bindende fordeling; Ungarn, Tsjekkia og Slovakia avviste straks forslaget. Juncker legger nå inn alt han har av politisk press, med god støtte av Tyskland og Frankrike, for å for det vedtatt.

– Vi har midlene til å hjelpe. Flyktningene som ventes å komme i år (en halv million) utgjør bare 0,11 prosent av vårt samlede folketall, sa Juncker.

I tillegg kom flere forslag som skal styrke EU-samarbeidet for å møte utfordringene. Neste år kommer et forslag om felles asyl- og flyktningpolitikk. Asylsøkere skal få lov til å jobbe mens søknaden behandles, mens asylsøkere fra ei liste over trygge land raskt skal sendes ut.

Schengen-avtalen, om åpne grenser innad, skal ikke rokkes, men vernet av yttergrensene skal styrkes. Det skal åpnes for lovlig innvandring til EU. Og det skal opprettes et fond for utviklingshjelp til land i Afrika med stor utvandring.

EU-kommisjonen forsøker nå å komme ut av bakevja, som EU så ofte havner i på grunn av sprikende ønsker fra medlemslandene. Det er på høy tid, minst et par år for seint.

Mandag skal justisminister Anders Anundsen være til stede ved EU-møtet. Dette er en europeisk dugnad som Norge må være med på.

Et glimt fra Bodø

Nylig skreiv Morten Strøksnes at Bodø er en ganske korrump by med samrøre, kameraderi og knallharde personangrep.

Er det noe rart i at Bodø/Glimt har vunnet sine siste sju seriekamper.

SOLIDARITET:
Jean-Claude Juncker.

SVARTLAMON: Håkon Bleken og Håkon Gullvågst berømte veggmaleri for bevaring av bydelen i Trondheim. Foto: Tore Wuttudal / Samfoto / NTB Scanpix

Svartlamons visjoner

SIGNALER

Harriet Eide
harriet.eide@gmail.com

Opprinnelig var Svartlamon en nedsettende betegnelse på den fattigste delen av Lademoen i Trondheim.

I dag er Svartlamon et hedersnavn. Svartlamon i Trondheim, som i 2001 etter et konstruktivt samarbeid mellom beboerne og Trondheim kommune ble omregulert til et byøkologisk forsøksområde. Men hva er byøkologi, og ble målsettingene for Svartlamon oppnådd?

Det er to av flere spørsmål som stilles på seminaret «Hva skal skje med Svartlamon?» i Verkstedhallen på Svartlamon, arrangert av Breidablikk – nasjonalt forum for kulturarv, ledet av kulturhistoriker Sjur Harby.

SVARTLAMON HAR en hissig fortid og ble en av de tøffeste politiske kampsaker i Trondheim etter 2. verdenskrig. Politikerne ville fortsette rivingen av arbeiderboligene som tyskerne begynte

under krigen. Den ble, med stor iver, gjenopptatt i 1970-åra. 75 av trehusene ble bulldoser-mat.

Politikerne ønsket tomter til næringsindustri, en langt mer lukrativ inntektskilde enn arbeiderboligene i bydelen med historie tilbake til 1870-åra. Riksantikvaren grep etter hvert inn og ønsket bevaring av resterende hus. Men Miljødepartementet ville at bydelen skulle forbli industriområde.

DA BLE DET FART i motstanden. Mange midler ble tatt i bruk for å bevare Svartlamon. Beboerforening ble stiftet i 1995 og fikk hindret riving av noen murgårder. Beboerne og andre kampklare som det ble mange av, fikk med seg sterke krefter, blant dem forfatteren Kim Småge og kunstnerne Håkon Gullvåg og Håkon Bleken. Kunstnerne klatret opp på stativ og malte et veggmaleri, 8 x 7 meter, på gavlveggen til et av de rivningstruede husene.

Mediedekningen ble formidabel, og politikerne som underveis hadde prøvd å stoppe utformingen av kunstverket, måtte bøye seg. I 1998 ble området bevart. Bystyret vedtok Svartlamon som en alternativ bydel med rom for eksperimenter, både med boliger, boformer økologi og energi, og sosialt samspill i kunst, kultur og

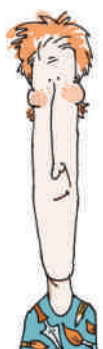
næringsutvikling. Veggmaleriet står der den dag i dag som et evig minne om at det nytter å bry seg.

HÅKON BLEKEN har sammen med Håkon Gullvåg stor del i æren for at Svartlamon fikk leve. Håkon Bleken, som aldri har vært skvetten i samfunnsdebatten, deltar i dag på seminaret og skal være med og gjøre stas på en annen viktig stemme i kulturlivet; Lotte Sandberg som på grunn av en alvorlig nevrologisk lidelse har forlatt spaltene i Aftenposten som kommentator og kunstkritiker. Hun er æresgjest under seminaret.

LOTTE SANDBERG har vært en av de aller ypperste kritikere i Norge og levert kritikker som tilfredsstiller mange krav, mener Håkon Bleken. Det er ikke godt nok å like eller mislike, Lotte Sandberg har begrunnet sine påstander. Han framhever også Lotte Sandberg som et modig menneske i kulturlivet.

Begge har de vært motstemmer i norsk kulturdebatt. Det er et riktig valg å hedre henne nettopp på Svartlamon, i dag synonymt med mennesker som orker å ta kampen for et livssyn og kulturvern, med de omkostninger det medfører.

STARS AND STRIPE

Signe Wilkinson har jobbet som politisk avistegner siden 1982. Hun tegner for Philadelphia Daily News, og var i 1992 den første kvinnelige tegneren som vant den prestisjefylte Pulitzerprisen for sitt arbeid.

